

صورتجلسه کار گروه تبیین و تدوین بیست پروژه تحول گرا برای شهر با محوریت شهرداری قزوین - دور سوم

مهندس ظاهری: با توجه به اینکه در جلسه قبل در ارتباط با باغ های سنتی با حضور مشاور و آقای شیرینی بحث هایی انجام پذیرفت و ضمن ارائه مطالب، راهکارهایی صورت گرفت، این جلسه را به ادامه بحث باغستان های سنتی توسط دوستان حاضر در جلسه اختصاص خواهیم داد.

آقای محمد زاده: باغ نشینی و گرداندن باغ کار ساده ای نیست. با توجه به بازدیدی که در ابتدای سال از باغات دوازدهم نسبت به پارسال کاملاً متفاوت شده بود و خیلی از بین رفته بود، تا زمانی که همین سیاست انقباضی در باغات پیش گرفته شود و اجازه هیچ کاری داده نشود، بیلی زده نخواهد شد. و این باعث از بین رفتن باغات می شود، ما مشکل آب نداریم، باغدارها اقدام به دیوار کشی می کنند و این باعث بستن سر دهانه ها می شود.

آقای ظاهری: - پیشنهاد ما این است که هر کدام از آن بیست موضوع را از سه جنبه ی تعیین شده (بحث زیست محیطی و سلامت - بحث فرهنگی/اجتماعی و ارائه راهکارهایی برای تأمین منابع مالی) پیش ببریم.

- ما یک پکیجی در رابطه با پارک باراجین در جلسه ای ارائه کردیم که بی ارتباط با باغات سنتی هم نبود، حالا به دلیل حضور نداشتن مشاور طرح در این جلسه ما کار خودمان را در رابطه با همان دستور پارک باراجین و باغات سنتی و سد باراجین (با حضور مهندس شیرینی) به صورت تلفیقی با هم کار خواهیم کرد، ما مشخصاً دو موضوع پارک باراجین و باغات سنتی را با وجود این سه محور در دستور کار در این جلسه خواهیم داشت.

آقای سیاهپوش: در شورای دوره اول باغات سنتی، بحث مفصلی رویش انجام شده است ولی حالا روز به روز از این 5 هزار هکتار کم شده و اشکال عمده کار هم وجود چندین متولی در این باغات است، یک کارگروه تخصصی در مسکن و شهرسازی است (اجازه ایجاد آلاچیق و کانکس و اتاق می دهند)، یک کارگروه در دادگستری داریم که آقای مهندس گنجی در آن شرکت میکنند (حفظ منابع طبیعی و اراضی کشاورزی و...) و یک تعاونی باغداران داریم، یک سازمان باغستان ها هم که تازه تشکیل شده است، و بیشتر نهرها جلوی گرفته شده است، روند ساخت وسازها در باغ ها هم برای خودش و هم برای باغداران مشکل ساز شده اگر از سال 85 به بعد ساخته شده باشد، که رأی تخریب می گیرد.

- در مورد پارک باراجین نیز لازم است مسائل تملکی آن مشخص شود.

آقای محمدزاده: - از لحاظ اقتصادی هم برخلاف نظر خیلی ها من معتقدم باغداری به صرفه است مثل باغات بادام، در مورد باغ های انگور هم همینطور، در مورد پسته که بسیار بسیار اقتصادی تر است.

- مورد بعدی بحث مهاجرت بود؛ کسانی که به قزوین آمدند این باغ ها برایشان حراست شده نبود و صرف نمی کرد که باغداری کنند، در صورتیکه بادام و پسته حتی به صورت سنتی هم اقتصادی است.

آقای حاج شفیعیها: باید از باغداران منطقه دعوت کنیم و کمک بگیریم. در مورد باغ های زردآلو من خودم شاهد بودم نمی چیدند چون صرفه اقتصادی نداشت و پول کارگرش هم پر نمی شد و هیچ توجیه اقتصادی ندارد. باغدار بیشتر دنبال مسکونی کردن زمین باغش است تا تبدیل کردن باغ به باغستان.

آقای گنجی پور: بحث باغات سنتی و پارک باراجین بسیار گسترده است. باید درباره بیانیه ای که در دوره قبل، قزوین + 20 داشتیم، دوباره بازنگری شود و ببینیم چند درصد از آن انجام شده است. به عنوان مثال از سازمان کشاورزی با توجه به داشتن ردیف اعتباری برای باغات سنتی بخواهیم که مجموعه کارهایش را بعد از آن همه جلسه، ارائه دهد.

صورتجلسه کار گروه تبیین و تدوین بیست پروژه تحول‌گرا برای شهر با محوریت شهرداری قزوین - دور سوم

آقای ظاهری: به قرائت بیانیه‌های موجود در رابطه با ارائه راهکارها در باغات سنتی که قبلاً در قزوین +20 مورد بررسی قرار گرفته بود، پرداختند تمام این‌ها حاصل 5 جلسه و حضور دوستانی از حوزه‌های مختلف (آب منطقه‌ای، جهاد کشاورزی، اتحادیه باغداران و شهرداری و...) بود. حالا باید ببینیم در جهت اجرایی شدن هر کدام از موضوعات چه گام‌هایی برداشته شده است.

آقای خطیبی: - ما باید از این به بعد دنبال مسائل و پیگیری این مصوبات و تأمین مالی جهت اجرایی کردن این موارد باشیم، آقای رئیس دانا (دکترای اقتصاد) گفتند توجیه اقتصادی دارد و من ثابت می‌کنم، حالا باید بیانیه عملی شود، این شهر به کل در معرض تهدید بوده است، تهدید سیلاب، بادهای مزاحم و این باغات سنتی جهت حفاظت از شهر ایجاد شده و ما حق نداریم این میراث را از بین ببریم.

- در حال حاضر تمام آب قزوین داره به سمت شوره زارهای بومین زهرا می‌رود، ما باید آن آب را نگه داریم و در فدک از آن استفاده کنیم.

- بحث آبیاری باغات و حفظ باغات با مزیت‌هایی که بحث شد یک تکنولوژی قدیمی بوده، که ما باید با گذاشتن همایش‌های بین‌المللی صدایش را به جهانیان برسانیم.

آقای ظاهری: با توجه به بازدید از باغ آقای حاج فتحلی به این نتیجه رسیدیم که توجیه اقتصادی دارد. باید فرهنگ‌سازی بشود برای کارکردن از این به بعد صاحبان باغ و در آینده توسط نوادگان‌شان.

آقای خطیبی: - ایجاد فضای سبز بسیار برای طبیعت شهر مفید است، باعث گرفتن گردوغبار، تولید اکسیژن، از بین بردن آلودگی‌های هوا و... می‌شود.

آقای میرمعزی: باید از افرادی که خودشان این مطلب را بیانیه کردند استعلام گرفته شود و نتیجه پرسیده شود، درصد پیشرفت فیزیکی کارشان را بدانیم که چقدر بوده تا به امروز، شاید با تقابل این گروه‌ها با هم بتوان گره‌های کار را هم درآورد.

آقای زمانی: - به جهت توجیه اقتصادی به عنوان مطلع و دست‌اندرکار می‌توانم بگویم، خشکبار قزوین شهرت جهانی دارد، مخصوصاً پسته قزوین با قیمت بالاتر از پسته رفسنجان فروخته می‌شود (خلال پسته)، پس ما شاهد داشتن توجیه اقتصادی خشکبار قزوین هستیم. آب هم هست ولی باغ‌های قزوین مشکل آبرسانی دارند. پس باید همه دست‌اندرکاران در نوشتن بیانیه حضور داشته باشند و علت مشکلات و عدم رسیدن به هدف‌های جلسات تشکیل شده را توجیه کنند. از طرف دیگر هم ما هیچ‌گونه زمینه مشارکت‌های مردمی و باغداران را فراهم نکردیم. در جاهایی که زمین هست، می‌آیند تبدیل به باغ می‌کنند ولی برعکس امروز در جایی که باغ هست می‌آیند به زمین تبدیل می‌کنند، ما باید چرایی این را بدانیم.

آقای سیاهپوش: اگر از این موارد چیزی اجرا می‌شود، می‌بایست تا به امروز نتایج مثبت آن را می‌دیدیم اگر عطش تغییر کاربری کشاورزی به مسکونی و تجاری، جلوی ما را نگیریم به هیچ جایی نخواهیم رسید. چون درآمد کشاورزی نسبت به درآمد کارهای دیگر کمتر خواهد بود. باید شهرداری یا هر دستگاه متولی پیش قدم شود و جلوی این کار را بگیرد.

آقای داوودی: نگهداری باغ‌ها یک همکاری جمعی می‌خواهد (شهرداری، سازمان جهاد کشاورزی، استانداری و...)، هر جایی که جاده رفت باغ‌ها تحت تأثیر قرار می‌گیرد. مثلاً نسیم شمال امنیت باغات را از بین برده است، باید با خودروهای عبوری باغستان‌ها را تخریب نکنیم.

آقای محمدزاده: اقدام عاجل این است که شبکه آبرسانی را ترمیم کنیم و سردخانه‌ها را احیاء نماییم.

صورتجلسه کار گروه تبیین و تدوین بیست پروژه تحول‌گرا برای شهر با محوریت شهرداری قزوین - دور سوم

آقای رئوفیان: - آقای گنجی در یکی از جلسات اظهار داشتند که در استان خیلی اعتبارات راجع به فضای سبز داریم (شهرداری، محیط زیست، اداره کشاورزی، منابع طبیعی و...) اگر بشود این بودجه را هدایت کنیم برای نگه داشتن باغات سنتی.

- با توجه به افزایش قیمت دلار، توجیه اقتصادی برای تولیدات داخلی باغداران بالاتر خواهد رفت.
- 90% مساحت باغات سنتی قزوین را می‌توان با عدد تقریبی صد میلیارد تومان خریداری کرد.
- پروژه جهانی شدن باغات سنتی را باید بهش فکر کرد، آقای خطیبی، آقای بهشتی را بیاورند در مورد بحث همایش جهانی راجع به این جلسه داشته باشیم، برای تأمین مالی این پروژه ها و استفاده از تفکرات جهانی و جاذبه توریستی ایجاد کردن می‌توان روی این موضوع بیشتر فکر کرد.

آقای هدایت فر: - من مخالف توجیه اقتصادی داشتن باغات سنتی هستم. به دلیل خواب سرمایه ای داشتن این باغات. باغدار حتی اگر 50% از باغش هم از بین برود، تغییر کاربری اش بسیار سودمندتر است. باید یک کاری بکنیم که باغدار فکر نکند سرمایه اش اینجا خوابیده است. در راستای رسالت شهرداری که ایجاد فضای سبز، با فرض وجود آب و با فرض مساوی شدن هزینه ها و درآمدها نمی‌توان از فرض خواب سرمایه ای بودن باغات سنتی گذشت.

- آیا می‌توانیم مثل درخت های شهرداری، کل درخت های باغ ها سنتی را هم پلاک بندی کنیم تا از قطع آنها جلوگیری کنیم؟

آقای خطیبی: مالکین باغ های بزرگ را توجیه نمائیم که اراضی کشاورزی و باغات سنتی بعد از فوت مالک اصلی، قابل خرد شدن نباشد و قانون وراثت و فقهی را در مورد باغ های سنتی تغییر دهیم.

آقای پروین نیا: در مورد باغات سنتی یک فضای غبارآلودی از لحاظ تصمیم گیری جلوی ما وجود دارد. مثلا:

1. نقش شهر در ارتباط با باغات سنتی تعریف شده؟ (یعنی می‌خواهیم باغات سنتی به عنوان فضای شهری هم کار کند یا خیر).
2. ارتباط باغات با شهر چگونه باید باشد؟
3. احداث راه در باغات چگونه باید باشد؟ (مسئولین یک تعدادی آنرا فرصت تلقی می‌کنند یک تعدادی تهدید)
4. رفتن لوله کشی آب به باغات را یک تعدادی تهدید تلقی می‌کنند ولی ما پیشنهاد دادیم که برود.

دو دیدگاه داریم:

یکی دیدگاه میراثی است: در این باغات یک درختان میوه ای وجود دارد که باید حفظ شوند و سیستم آبیاریشان باید همین گونه باشد (غرغابی)، مرزها نباید به هم بخورد و ...

دومین دیدگاه: این روش باید عوض شود و مکانیزه شود.

یعنی اینها روشن نشده برای تصمیم گیرها و باید این سوالات مطرح شود و پاسخها به صورت ضابطه درآید، این باید کارشناسی شود.

آقای گنجی پور: - باغات سنتی یک میراث ملی است و قزوین را به باغات سنتی اش می‌شناسند و نگهداری آن نیز سخت نیست، باید تملکش کنیم کلیه این باغات را و یک متولی هم برایش بگذاریم، محدوده بندی کنیم پس از تملک و برای هر محدوده یک متولی بگذاریم.

- چندین بحث از بیانیه ی قرائت شده مربوط به کارهای شهرداری می‌شود. مثلا در مورد تملک یک پلاک از باغات باید از شهرداری بپرسیم به چه نتایجی رسیده است؟

آقای خطیبی: بهتر است یک هیات راهبردی از طرف شهرداری در کنار مشاور باشد و مشاور را راهنمایی کند.

صورتجلسه کار گروه تبیین و تدوین بیست پروژه تحول‌گرا برای شهر با محوریت شهرداری قزوین – دور سوم

خانم اشدری: ما همگی شریک جرم باغات سنتی هستیم چون اینها میراث فرهنگی ما هستند، به صورت مداوم دارد این باغات کوچکتر می‌شود، قطع اشجار جرم دارد، بهترین متولی جهت حفظ و نگهداری باغات، شهرداری می‌باشد. و اگر کسی بخواهد باغش را از بین ببرد مثل یک مجرم برای محیط زیست می‌باشد.

امروز در کشورهای دیگر یک چیزی شبیه به باغات سنتی ما به صورت کمربند سبز درست می‌کنند، منتهی با کاربری عمومی، آیا نیازهای رفاهی - عمومی مردم را نباید این میراث فرهنگی جهت جذب گردشگر تأمین کند و همچنین برای باغدار هم یک ارزش افزوده داشته باشد؟

آقای ظاهری: - آیا دغدغه ما که باغات سنتی را باید حفظ کنیم را مردم قزوین دارند؟ آیا خود باغدارها دارند؟ اگر مردم قزوین دارند حاضرند هزینه هایش را بپردازند؟

- این باغ‌ها با نظام خاصی اداره شده است. آیا الان هم عطش خرید باغ در مردم وجود دارد؟ نظام تعریف کرده بود پروژه باغداری را از بیل زدن، آبیاری، کاشت، برداشت، فروش و... آیا آن نظام در قزوین و در جو حاضر در جامعه وجود دارد و جوان‌ها احساس نیاز برای امرار معاش از طریق باغداری می‌کنند یا خیر؟ یعنی باید یک بحث فرهنگ سازی قضیه را هم مد نظر قرار دهیم.

= یک طیف گسترده از نظرات در این زمینه وجود دارد که بعضاً تناقض هم دارند.

= مشاور هم پیشنهاد پایلوت را برای اجرایی کردن نظراتش داد.

= در مدار همان 3 محور بحث‌ها را جمع بندی کنیم.

جلسه بعد دوستان فضای سبز و سازمان باغستان و آب منطقه ای و نماینده باغداران را در جلسه دعوت کنیم.

پایان جلسه